

Kasvualustojen kyky sitoa vettä vaihtelee

Erikoistutkija Kimmo Rasa

Työryhmä:

Jari Hyväluoma, Riikka Keskinen, Jaakko Heikkinen,
Minna sarvi, Mika Turunen, Kari Ylivainio, Risto Uusitalo

Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelma
Maatalouden orgaanisilla sivuvirroilla kasvua – MOSKU

Luke pähkinänkuoressa

- Luke on tutkimus- ja asiantuntijaorganisaatio, joka yhdistää uusiutuvien luonnonvarojen ja vastuullisen ruoantuotannon osaamisen.
- Tarjoamme innovatiivisia ratkaisuja biotalouden elinkeinojen edistämiseksi.
- Vahvuutemme on monialainen luonnonvarojen kestävän tuotannon ja hyödyntämisen osaaminen sekä syvä raaka-aineiden tuntemus.

Lukella on pitkä historia

1898

Maa- ja elintarviketalouden
tutkimuskeskus (MTT) perustetaan

1917

Metsäntutkimuslaitos (Metla)

1971

Riista ja kalatalouden tutkimuslaitos (RKTL)

1993

Maa- ja metsätalousministeriön
tietopalvelukeskus (Tike)

2015

MTT, Metla, RKTL ja Tiken
tilastopalvelut yhdistyvät.
Luonnonvarakeskus (Luke) syntyy.

Esityksen sisältö

1) Kasvualustojen vedenpidätyskyky

- Miten paljon ja miten tiukasti?
- Kasvuturpeet vs. sammal

2) Kasvualustan kolmiulotteinen huokosrakenne

- Huokosten tilavuus, koko ja jatkuvuus
- Huokosrakenteen muutokset kasvualustan kuivuessa ja kostuessa

3) Jatkotutkimuksia MOSKU-hankkeessa

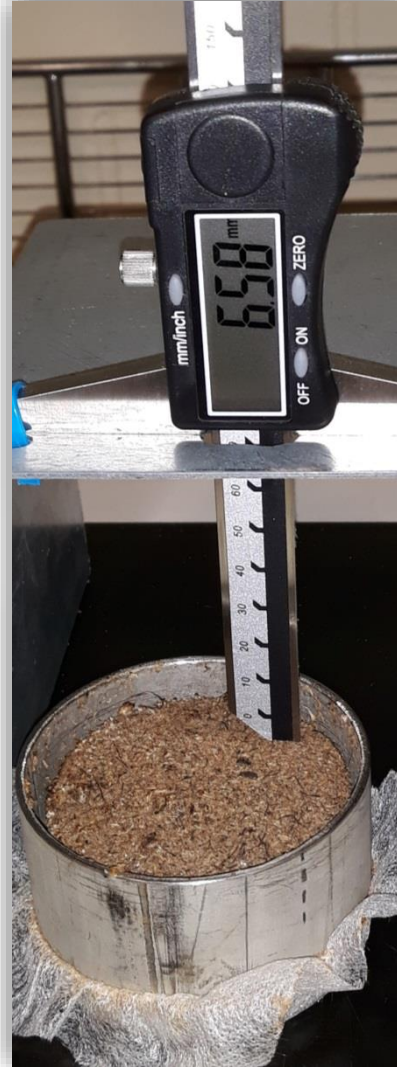
Kasvualustojen vedenpidätysominaisuudet - vettä ja ilmaa sopivassa suhteessa

- Hyvä vedenvarastointikyky
  - Märkänäkin tarjottava riittävästi happea juuristolle
- Kestettävä kuivumisen ja kostumisen aiheuttamia voimia
  - Kutistuminen ja paisuminen → huokosrakenteen muutokset
- Perinteiset kasvuturpeet vs. sammal
  - Tumma ja vaalea kasvuturve (**hiekkaa 10%**)
  - Sammal sellaisenaan
- Tutkimusmenetelmät
  - Vedenpidätyskäyrän ja kutistumisen määrittäminen
  - Huokosrakenteen 3D kuvantaminen röntgentomografialla

Vedenpidätyskäyrän määrittäminen

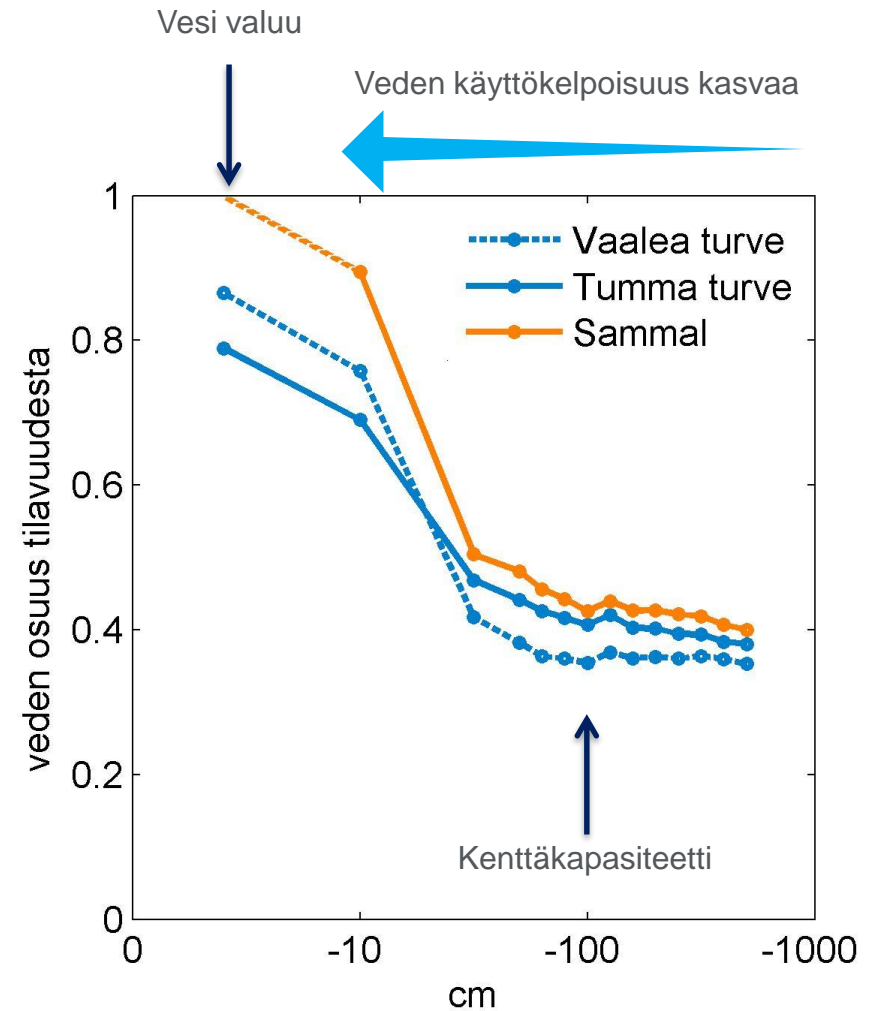
Hiekkapeti ja painekattilat

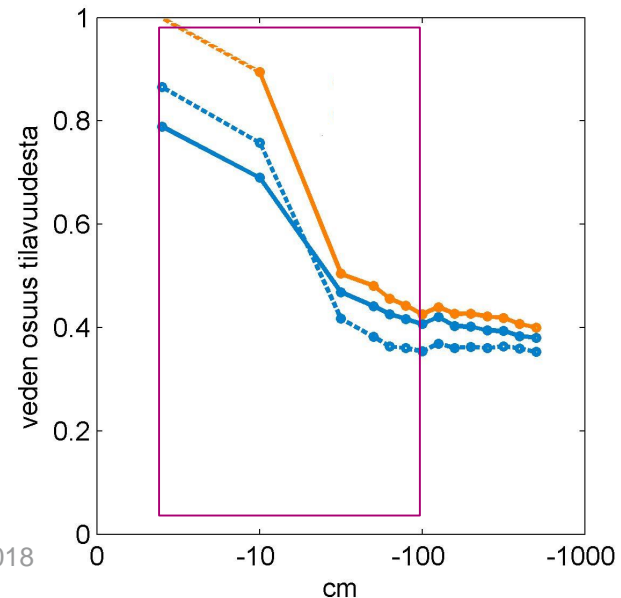
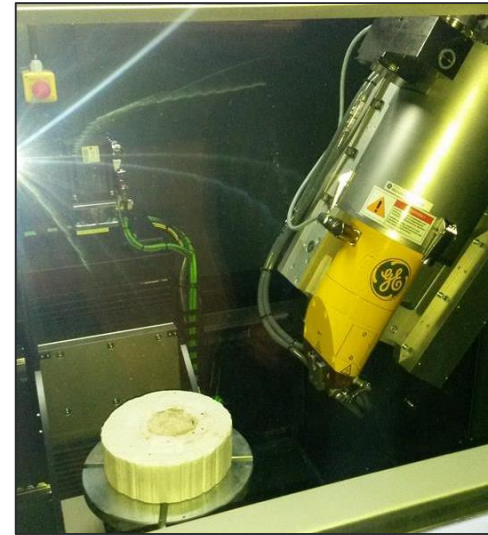
Vedenpidätyskäyrä

- Sammal pidättää vettä parhaiten märissä olosuhteissa
- Erot pienenee kasvualustojen kuivuessa
- Työ vielä kesken...
  - Ilmatila eri kosteuksissa
  - Kuivumis-kastelu-syklien vaikutus kasvualustan rakenteeseen

Röntgentomografia ja 3D-kuva-analyysi

- Näytteiden kuvantaminen ”ruukutuksen” jälkeen
  - “tilanne kukkaruukussa mullan vaihdon jälkeen”
- Kuvantaminen kuivaus-kostutus-syklien jälkeen
- Visuaalinen aineisto sekä kvantitatiivinen tulos
  - Huokoskokojakauma
  - Huokosgeometria
  - Huokosten jatkuvuus
- Havaitaan $> 30 \mu\text{m}$ huokokset

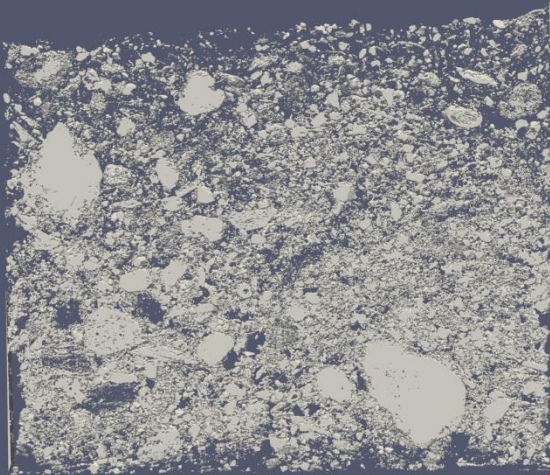

Alustavia havaintoja

Näytteiden poikkileikkaus

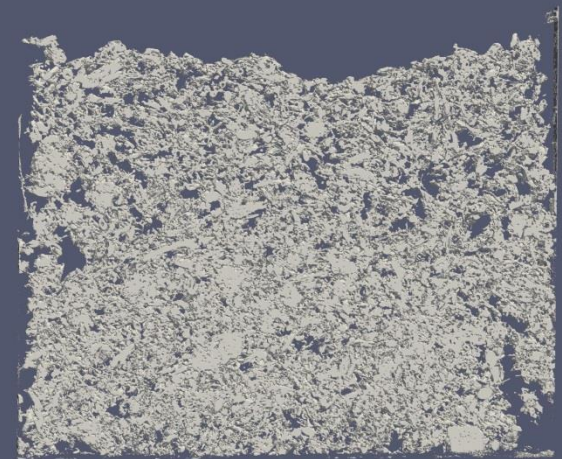
Tumma turve
Hiekka 10 %

Vaalea turve
Hiekka 10 %

Sammal

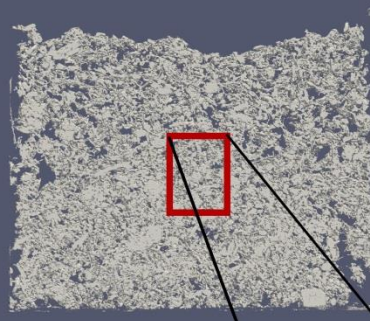
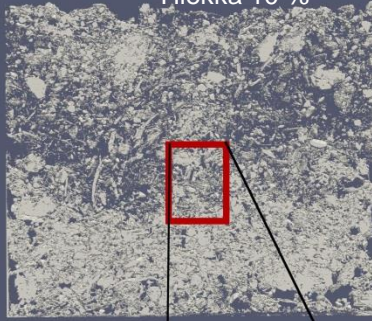
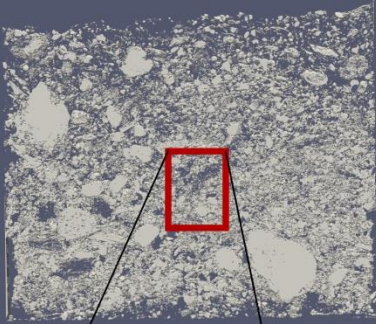

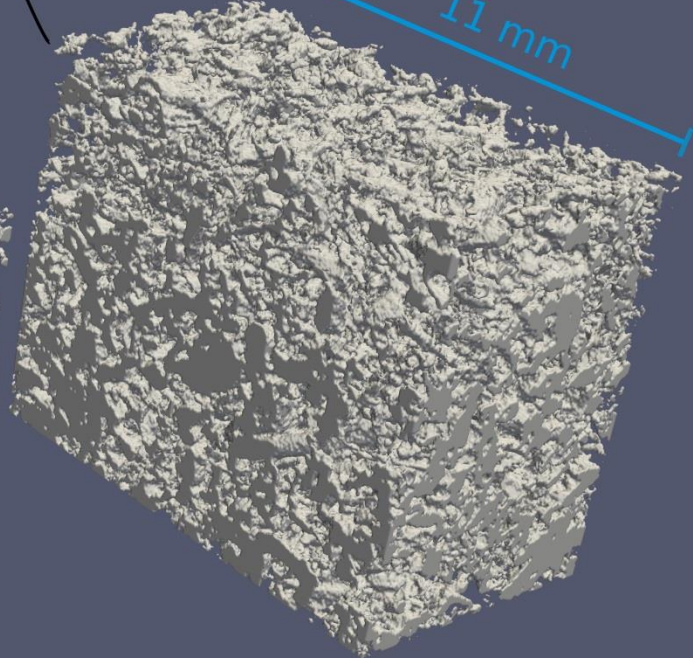
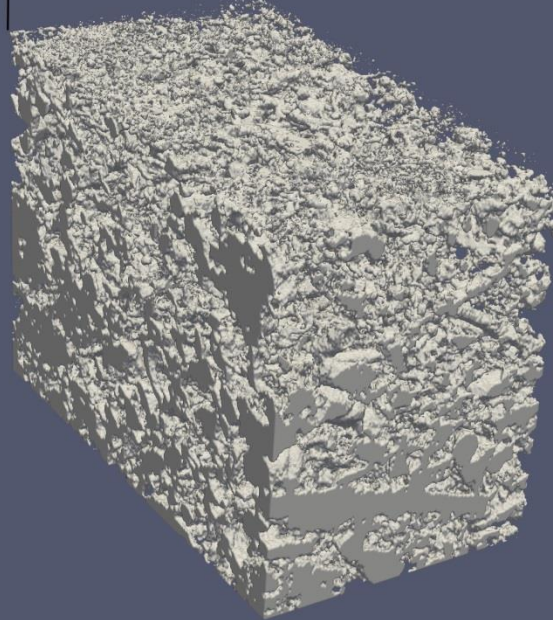
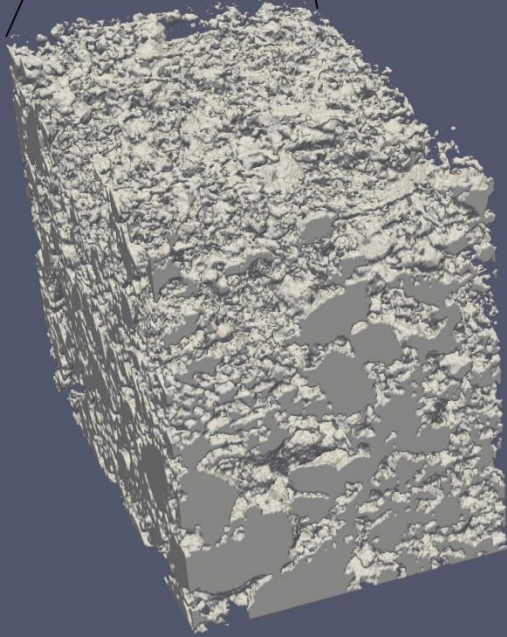
Tumma turve
Hiekka 10 %

Vaalea turve
Hiekka 10 %

Sammal

40 mm

11 mm

Animaatioita ja videoita

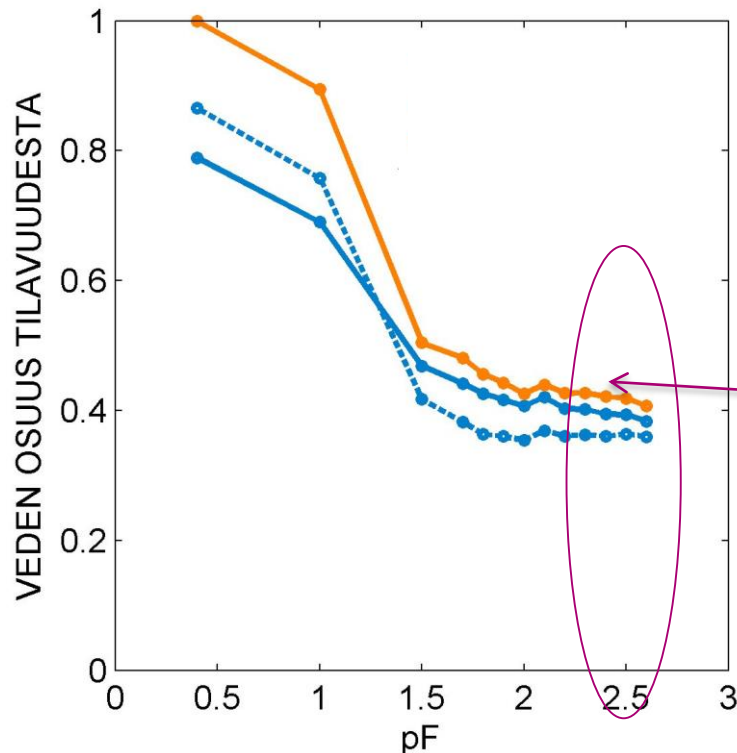
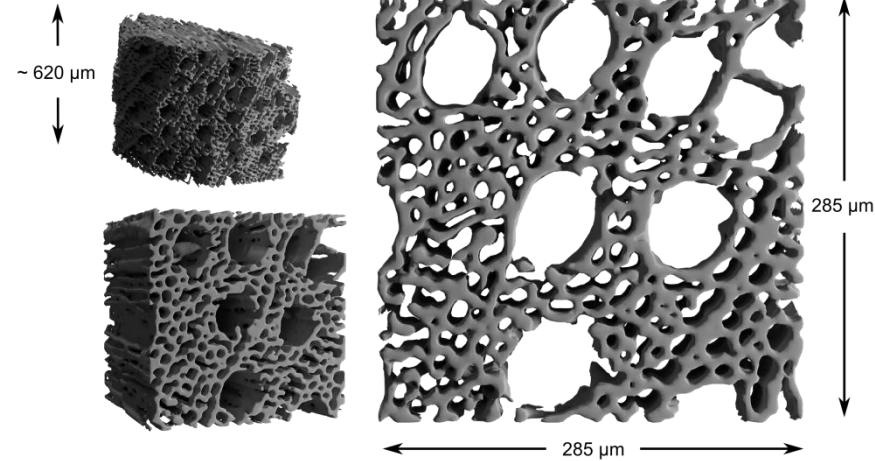
- [animaation_Vrs_4.avi](#)

Kasvualustojen muokkaaminen biohiilen avulla

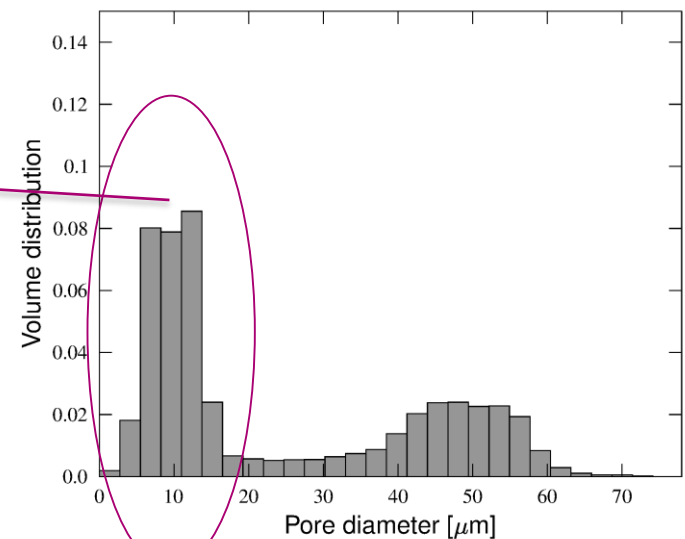
- Vedenpidätysominaisuudet

- Biohiili tuotetaan hapettomissa olosuhteissa kuumentamalla biomassaa (~350 - 500 °C)

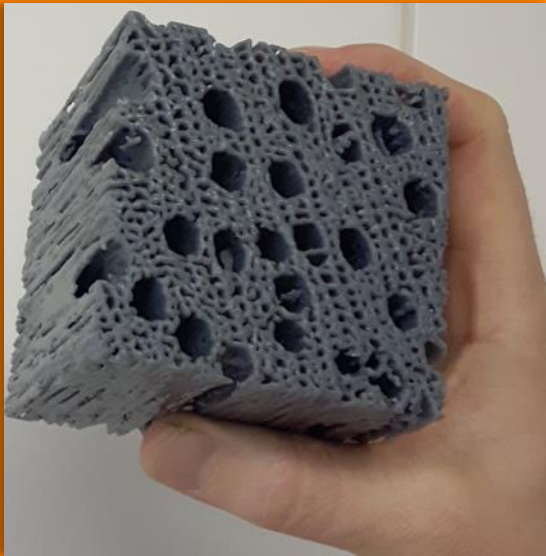
[paju_HDready_1280x720.mp4](#)

15.1.2018

KIITOS!

NATURAL RESOURCES
INSTITUTE FINLAND